

SECȚIA DE ȘTIINȚE
ALE VIEȚII
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI

bd. Ștefan cel Mare,1
MD–2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 21-05-02
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com

SECTION OF LIFE SCIENCES
OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD–2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 21-05-02
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului pe proiectul din cadrul Programului de Stat 20.80009.5107.27 ”Elaborarea metodelor alternative de control al atropodelor dăunătoare în diferite cenoze agricole bazate pe mijloace și procedee ecologic inofensive”, Prioritatea II. Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor
Conducătorul proiectului: Dr. hab. NASTAS Tudor, perfectat în baza audierii raportului științific anual al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la Adunarea Generală a secției Științe ale Vieții din 12 decembrie 2022 și a concluziilor experților.

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020-2023), etapa anului 2022 - 20.80009.5107.27 ”Elaborarea metodelor alternative de control al atropodelor dăunătoare în diferite cenoze agricole bazate pe mijloace și procedee ecologic inofensive”, conducătorul proiectului dr. hab. NASTAS Tudor, Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor

S-a decis prin vot unanim:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Foarte bine**” (26,4).

Calificative pe criterii:

1. *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului – “Foarte bine”.*

Scopul, obiectivele și acțiunile planificate în pentru etapa anului 2022 în cadrul proiectului evaluat sunt extrem de utile și necesare economiei Republicii Moldova, țară preponderent agrară. Raportul prezentat în cadrul proiectului corespunde sarcinilor și etapei planificate.

- A fost demonstrat, că 60% din populația ploșniței invazive (*Halyomorpha halys*) poate supraviețui după perioada de iernare.
 - A fost estimată influența speciilor de plante entomofile asupra gradului de conservare și ameliorare a biodiversității speciilor de artropode utile la prun
 - Pentru prima dată au fost elaborate și aplicate structuri artificiale experimentale pentru a atrage entomofagii din genul *Chrysopa* etc
2. *Diseminarea rezultatelor obținute – “Bine”:*
 - articole din alte reviste editate în străinătate – 5
 - în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare / RM) – 5 / 15;

- în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională - 2;
- teze în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională – 1.

Din cele 28 de publicații prezentate au putut fi identificate doar 20 de lucrări științifice, dintre care numai 2 articole și acelea cu indicarea greșită a paginilor. În general sunt prezentate participări la 5 conferințe.

Obiecții:

- Lista publicațiilor prezentate în raport nu include linkurile lucrărilor în corespundere cu cerințele ANCD.

3. *Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare – “Foarte bine”.*

- Cerere de brevet înaintate – 1
- materiale la saloanele de invenții - 1 - Medalia de aur + Diplomă, Medalia USMF „Nicolae Testemitanu + diplomă

În 2022 a fost depus o cercere de brevet, a fost obținute distincții din partea ASM, medalia de aur și medalia USMF la expoziția Internațională de Inovație și Transfer Tehnologic EXCELENT IDEA-2022. Chișinău, 21-23 septembrie 2022.

4. *Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat – “Foarte bine”.*

Procentul tinerilor implicați în proiect este înalt, doar că în perioada evaluată nu a fost susținută nici o teză.

Concluzii, recomandări

Proiectul este ambițios și extrem de util pentru Republica Moldova. Din cele 28 de publicații prezentate în raport au putut fi verificate doar 20, dintre care 4 articole la Iași și 2 la Sankt-Petersburg, la unele articole erau indicate greșit paginile. În unele lucrări publicate lipsește cifrul proiectului, condiție obligatorie impusă de ANCD. Nu toți tinerii se implică activ în diseminarea rezultatelor. Ar fi binevenită o colaborare mai activă cu colegii de peste hotare, publicații comune etc.

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Boris Găină

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc